

A Nemzeti Erdészeti Központ Szlovákiában

(Interjú Martin Moravčík vezérigazgatóval)

Martin Moravčík, a zólyomi székhelyű Nemzeti Erdészeti Központ vezetője a szlovák erdészeti hatósági munkáról adott tájékoztatást, ami 2006 óta, gyökeres átalakulás után, egységes igazgatás alatt áll. A vezetésével működő szervezethez a szlovák erdészeti kutatóintézet, az erdőrendezési iroda, a szakmai oktatási és tanácsadó hivatal, valamint a természetierőforrásokat felügyelő iroda négyes egysége tartozik.

– Az erdészeti tudomány és a tudományos kutatások állnak tevékenységünk előterében, ezeket tulajdonképpen jelzi is a hivatalok neve – mondta Martin Moravčík úr. – Feladataink közé tartozik, hogy a legújabb kutatások eredményeit az üzemterveken keresztül átültessük a gyakorlatba. A működésnek persze közigazgatási része is van, hiszen költségvetési szervként működünk, az állam fedezi a kiadások 51 százalékát, 49-et viszont magunknak kell előteremtenünk.

– *Ez hogyan oldható meg?*

– Különböző szolgáltatásokat nyújtunk az állami, magán, önkormányzati és egyházi erdészetek felé, tanácsadói feladatokat látunk el, oktatási programokat vezetünk, nemzetközi kutatócsoportok munkájába kapcsolódunk be és természetesen, amire csak lehet, arra pályázunk. Ami a kutatómunkánkat illeti, Szlovákiában 2008-ban fejeződött be egy nagy program, ami a globális felmelegedés várható következményeit mérte fel...

– *Mik a főbb eredmények?*

– A fenyvesek pusztulása már szembevetődött, ezért a jövőben erdőszerkezet átalakítására lesz szükség. A lucfenyvesek várhatóan háttérbe szorulnak a bükkösökhöz, az egyéb lombos fajokhoz képest.

Egy másik nagy projektünk az erdő társadalmi hatásait, ennek mérhető hasznait igyekszik meghatározni, ami nem könnyű feladat és jelenleg is tart. Ez a kutatás nemzetközi, és még számos ilyenben részt veszünk. Ezek során együtt működünk más kutatóintézetekkel, közöttük a magyar ERTI-vel is – legutóbb például egy a klimatikus változásokat vizsgáló programmal összefüggésben.

– *Mivel foglalkozik a szlovák erdőrendezési iroda?*

– Az üzemtervek kidolgozásának, a kapcsolódó versenypályázatok kiírásának a felügyeletével. Nemcsak az állami cégek, hanem a magánerdők is tevékenységi körünkbe tartoznak, akik az üzemtervek elkészítésére versenypályázatokat írnak ki. Itt munkánk része még a szükséges gazdasági modellek elkészítése és az üzemtervek minőségi ellenőrzése is. Előbbi adatok központi tárolásra kerülnek, amiből egy erdészeti adatbázis jön létre.

Ezek alapján az erdők állapotáról rendelkezésünkre áll minden fontos információ.

Tevékenységi körünk részét képezi az erdőfeltár elkészítése is, amelynek során több mint 1500 mintát veszünk figyelembe. Ezek a mintavételi területek négyezer négy kilométeres hálózatban helyezkednek el és a lehetőségekhez mért legpontosabb statisztikai képet adják erdeinkről. Az üzemtervek és a feltár összehasonlítása azt eredményezte, hogy Szlovákiában valójában 22 százalékkal több élőfa áll rendelkezésre, mint azt a tervek alapján feltételeztük! Egyébként hasonló eredményt hoztak a cseh- és németországi vizsgálatok is, csak ott nagyobb, 30, illetve 35 százalékos eltérést tapasztaltak. Már magyar szakemberek is jártak nálunk ezen hálózat tanulmányozására.

Az említett adatbázis alapján az is jól látható, hogy a biotikus, az abiotikus és az emberi tényezők együttes hatásának következményeképpen ma a Szlovákiában kitermelt faanyag mintegy 60 százaléka származik kényszervágásból! Ezek túlnyomórészt a széltörések és a nagyfokú rovarkárosítás miatti kitermelések okozzák.

Végezetül Moravčík úr elmondta, hogy egyéb tevékenységi köreik között kiemelt helyet foglal el az erdészeti térinformatika és az említett erdészeti adatbázis fenntartása. Ezek alapján minden évben egy úgynevezett „Zöld riport” jelenik meg könyv formájában, ami minden fontosabb adatot tartalmaz, beleértve a vadászat kérdéskörét is.

Faragó Zoltán

A víz Magyarország kincse

Magyarország vizeinek megóvása mindannyiunk közös érdeke. Most jött el annak az ideje, hogy megalapozzuk a következő évek vízvédelmi lépéseit! A Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság koordinálásával a vízügyi, környezetvédelmi és természetvédelmi ágazat szakemberei már dolgoznak a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek készítésén, melynek kidolgozására nem csak az Európai Unió előírása kötelez minket, de az ebben foglaltak alapjaiban határozzák meg azokat az intézkedéseket, amelyeket vizeink védelme és fenntartható használata érdekében meg kell tennünk.

A végleges terv elkészülte előtt még lehetőség nyílik arra, hogy a nyilvánosság véleményével hozzájáruljon a terv alakításához.

Az Európai Unióban érvényes vízügyi törvénynek, a Víz Keretirányelvnek alap gondolata, hogy a vízre nem, mint kereskedelmi termékre, hanem mint örökségre kell tekinteni, és ennek megfelelően óvni legjobb belátásunk szerint. Ezen törekvés nevében a keretirányelv célkitűzése, hogy 2015-re a hazai tavak, folyók, patakok és felszín alatti vizek jelentős javuláson menjenek át, és lehetőség szerint elérjék a kívánatos, úgynevezett „jó állapotot”. A keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz tisztaságát jelenti, hanem a vízhez kötődő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát, illetve a megfelelő vízmennyiséget is.

További információ a www.vizeink.hu oldalon.

(Ferling)